

Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
za rok 2012

Czeladź, marzec 2013 r.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

1. **Zespół Konsultacyjny** prowadził bezpłatne poradnictwo i konsultacje dla mieszkańców Czeladzi (w poniedziałek od 16⁰⁰-20⁰⁰ – porady prawne, wtorek 15³⁰-18³⁰ – terapia grupowa dla osób uzależnionych od alkoholu, czwartek 12⁰⁰-13⁰⁰ – grupa terapeutyczna dla osób dotkniętych problemem alkoholowym, czwartek 13⁰⁰-14⁰⁰ – konsultacje dla rodzin z problemem uzależnienia oraz w sprawach przemocy w rodzinie, czwartek 14⁰⁰-20⁰⁰ – dla osób uzależnionych od narkotyków, osób z problemem HIV/AIDS, piątek 12⁰⁰-14⁰⁰ - konsultacje dla rodzin z problemem uzależnienia oraz w sprawach przemocy w rodzinie, piątek 17⁰⁰-21⁰⁰ zajęcia edukacyjno-korekcyjne ze sprawcami przemocy domowej). W 2012 r. w Zespole Konsultacyjnym udzielono **ogółem 983 porad**, w tym: 330 porad prawnych, 244 porad dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, 288 porad dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz osób doznających przemocy domowej, ponadto przeprowadzono 121 rozmowy edukacyjno – korekcyjnych ze sprawcami przemocy domowej (20 osób).
2. **Telefon Zaufania** udzielił ogółem **375 porad** osobom potrzebującym pomocy. Telefon Zaufania funkcjonował 20 godzin/tygodniowo. W 2012 r. udzielał porad w poniedziałek od 14⁰⁰ do 19⁰⁰, wtorek od 14.00 do 18.00, środa od 14.00 do 18.00, czwartek od 14⁰⁰ do 18⁰⁰, piątek od 15⁰⁰ do 18⁰⁰.
3. **Klub Abstynenta „Metamorfoza”**:
 - prowadzono terapię dla osób uzależnionych (72 godziny rocznie),
 - raz w tygodniu odbywały się spotkania społeczności klubowej wraz z rodzinami,
 - zapewniono bazę lokalową i opłacono media dla Klubu,
 - zakupiono sprzęt muzyczny dla zespołu „Melisa Band” utworzonego przez członków Klubu.W **Klubie Abstynenta** organizowano również inne formy rehabilitacyjne dla osób uzależnionych oraz ich rodzin m.in. :
 - zorganizowanie obozu terapeutycznego dla 26 członków Klubu w miejscowości Ponikwa w terminie od 05.07.2012 do 15.07.2012r.,
 - zapewnienie udziału członków Klubu Abstynenta w Jubileuszowym XXI Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Abstynenckiej – Zamczysko 2012 (zakupiono nagrody),
4. **Poradnia Przeciwalkoholowa** przy PZZOZ – Szpital w Czeladzi prowadziła zajęcia terapii grupowej dla osób uzależnionych, w tym grupa wstępna 2 x po 2 godziny /tydzień, grupa pogłębiona 1 x 3 godziny / tydzień.
5. **Czeladzkie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „NOWE”**:
 - raz w tygodniu odbywały się spotkania z osobami potrzebującymi pomocy w związku z problemem alkoholowym,
 - prowadzona była sekcja sportowo – rekreacyjna w ramach, której organizowano cykliczne spotkania rekreacyjne pn. „Niedzielnny Poranek Sportowy” na boisku Szkoły Podstawowej nr 3, boisku treningowym MOSiR oraz w hali MOSiR,
 - CST „NOWE” zorganizowało, przy finansowym wsparciu gminy, XIII Halowy Turniej Piłki Nożnej Drużyn Klubów Abstynenta i środowisk trzeźwościowych o Puchar Burmistrza Miasta Czeladź (25.03.2012 r.),
 - 6 stycznia 2012r. rozpoczęła działalność sekcja muzyczna CST „NOWE”. Spotkania odbywały się w każdy piątek w pomieszczeniach MOSiR-u od 16.00 do 20.00.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Zespół Konsultacyjny udzielił w 2012 r. ogółem 983 porad. Z pomocy prawnej skorzystało 330 osób, pomocy terapeutycznej związanej z problemem uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie udzielono 288 osobom.
2. Telefon Zaufania w 2012 r. udzielił 375 porad. Tematyka rozmów dotyczyła głównie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, konfliktami małżeńskimi, poczuciem osamotnienia, problemami związanymi ze złym stanem zdrowia, problemami związanymi z pracą zawodową. Najwięcej porad udzielono w kwietniu - 54 oraz w październiku - 52.
3. Wsparto działalności placówek zajmujących się pomocą osobom uzależnionym i ich rodzinom.
 - a) Dofinansowano Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie - dotacja na prowadzenie Zespołu Konsultacyjnego w Poradni Przeciwalkoholowej w Czeladzi:

- zapewniono konsultacje prawnika (4 godz./tyg.), terapeuty ds. uzależnień od środków psychoaktywnych (6 godz./tyg.), specjalisty ds. przemocy w rodzinie (4 godz./tyg.), psychologa (4 godz./dziennie);
 - pokryto koszty 0,5 etatu pracownika pierwszego kontaktu (pielęgniarki) dla osób uzależnionych od alkoholu;
 - pokryto koszty 0,5 etatu instruktora terapii uzależnień – członka Zespołu Konsultacyjnego;
 - sfinansowano ryczałt przeznaczony na pokrycie kosztów prowadzenia Zespołu Konsultacyjnego do wysokości 10 % wynagrodzenia pracowników w/w zespołu.
- b) Dofinansowano Starostwo Powiatowe w Będzinie – dotacja na prowadzenie Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny - filii w Czeladzi:
- pokryto koszty związane z bieżącym utrzymaniem obiektu: zakup mediów, zakup usług (opłata za telefon, drobne naprawy, remonty bieżące), zakup materiałów (środków czystości) oraz innych artykułów niezbędnych do funkcjonowania placówki,
 - pokryto koszty związane z wynagrodzeniem pracownika obsługi,
 - sfinansowano zakup pomocy dydaktycznych, pokryto koszty organizacji dzieciom rekreacji, dostępu do kultury, sportu i turystyki.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2012 r.:
- wpłynęło 177 wniosków dot. wszczęcia postępowania o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu,
 - skierowano do Sądu Rejonowego w Będzinie 8 wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego,
 - odbyło się 10 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 54 osoby skierowano na badanie do biegłych sądowych orzekających o stopniu uzależnienia od alkoholu ze wskazaniem rodzaju zakładu lecznictwa odwykowego,
 - przeprowadzono 240 rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami uzależnionymi oraz z członkami ich rodzin,
 - 6 osób wyraziło zgodę na leczenie zamknięte, 5 osób dobrowolnie poddało się leczeniu psychiatrycznemu,
 - zaopiniowano 58 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy.
5. **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna** na bieżąco przyjmowała młodzież i rodziców w ramach wczesnej interwencji w uzależnieniach.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

1. Systematycznie prowadzono programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży: „**Bezpieczne Przedszkole**”, „**Bezpieczna Szkoła**” oraz „**Bezpieczne Gimnazjum**”.

Główne cele programów to:

- kształtowanie bezpiecznych zachowań,
- redukcja zachowań agresywnych,
- redukcja zachowań przestępczych,
- redukcja zachowań wskazujących na demoralizację.

Program „Bezpieczne Przedszkole” skierowany jest do dzieci 6-letnich, program „Bezpieczna Szkoła” adresowany jest do uczniów IV klas szkół podstawowych, natomiast uczniowie klas I gimnazjów realizują założenia programu „Bezpieczne Gimnazjum”.

W ramach realizacji programów w 2012 r. Wydział Polityki Społecznej i Edukacji sfinansował program profilaktyczno-wychowawczy pt. „Druga strona cienia” prowadzony przez Krakowski Ośrodek Programów Profilaktycznych. Z kolei rady pedagogiczne oraz rodzice zostali przeszkoleni z zakresu profilaktyki uzależnień – „Arion – profilaktyka narkomanii”. Ponadto w czeladzkich placówkach oświatowych prowadzono konsultacje psychologiczne z uczniami zagrożonymi problemami uzależnień i przemocy. Z tej formy wsparcia skorzystało 20 uczniów. Dla najmłodszych w ramach „Bezpiecznego Przedszkola” zakupiono zestawy odbłaskowe (opaska na rękę i zawieszka w kształcie koniczynki), a 27 kwietnia w Przedszkolu Publicznym nr 4 odbyło się uroczyste podsumowanie Programu.

Przedstawiciele Komisariatu Policji, Straży Miejskiej i Ochotniczej Straży Pożarnej prowadzili wśród dzieci i młodzieży pogadanki dydaktyczne. W działaniach objętych w/w programami wzięło udział ok. 780 uczniów (ok. 300 dzieci 6-letnich, 230 uczniów klasy IV szkół podstawowych, 250 gimnazjalistów).

2. Prowadzono działalność edukacyjną poprzez zapewnienie możliwości udziału dzieciom i młodzieży w konkursach profilaktycznych:
 - **Ochotnicza Straż Pożarna** zorganizowała XIII Turniej Wiedzy Pożarniczej w ramach programu „Bezpieczna Szkoła”. W turnieju uczestniczyło 9 czeladzkich szkół, w trzech grupach wiekowych: uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zorganizowanie turnieju miało na celu popularyzowanie znajomości przepisów przeciwpożarowych, zasad postępowania na wypadek powstania pożaru oraz wykształcenia umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym i techniką pożarniczą.
 - W ramach kampanii **Zachowaj Trzeźwy Umysł** zorganizowano konkurs plastyczny z nagrodami.
3. Wychowawcy klas wraz z pedagogami szkolnymi prowadzili (zgodnie z terminarzami wewnętrznymi szkół) pracę profilaktyczną z rodzicami zintegrowaną z programami wychowawczymi, która polegała na:
 - podejmowaniu zagadnień z zakresu profilaktyki uzależnień w trakcie zebrań śródrocznych,
 - zapoznaniu z informatorami o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc w problemach uzależnień i przemocy w rodzinie,
 - przekazywaniu materiałów edukacyjnych.
4. Przez cały rok 2012 prowadzono zajęcia pozalekcyjne z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci z rodzin zagrożonych /łącznie w 2012 r. 1524 godzin/ tj.:
 - liczba godzin /luty – czerwiec 2012 r. - 896/ w tym: zajęć opiekuńczo – wychowawczych 644 godziny oraz 252 godziny zajęć taneczno-ruchowych
 - liczba godzin /październik – grudzień 2012 r. - 628/ w tym: zajęć opiekuńczo – wychowawczych 460 godzin oraz 168 godzin zajęć taneczno-ruchowych
 - liczba uczestniczących dzieci – ok. 250Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze prowadzono także w:
 - Ośrodku Pomocy Dziecku i Rodzinie filii w Czeladzi,
 - Świetlicy Profilaktycznej Zgromadzenia Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus,
 - Świetlica Środowiskowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.Ponadto prowadzono zajęcia rozwijające zainteresowania (warsztaty technik teatralnych oraz z zakresu nauki śpiewu).
5. Prowadzone były także pozalekcyjne zajęcia sportowe i rekreacyjne:
 - **Miejski Szkolny Związek Sportowy** realizował zajęcia sportowo - rekreacyjne, którymi objęte zostały dzieci ze wszystkich szkół podstawowych i gimnazjalnych. W każdych zajęciach sportowych lub rekreacyjnych uczestniczyło około 460 dzieci.
W w/w szkołach realizowano tygodniowo 51 godzin zajęć sportowych z różnych dyscyplin: piłka nożna, koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, tenis stołowy, badminton, lekka atletyka. Oferta zajęć sportowych była formą zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z trudnych wychowawczo środowisk. Zajęcia te realizowane były systematycznie a dostęp do nich był powszechny. Zajęcia zawierały aspekty edukacyjne, wychowawcze i profilaktyczne. Ponadto od 9 stycznia do 15 marca realizowano zajęcia w ramach upowszechniania sportów zimowych "Sport rzeźbi umysł - uczymy się jeździć na nartach", w których łącznie wzięło udział 160 dzieci. Organizowano również imprezy i zawody sportowo – rekreacyjne o charakterze profilaktycznym (m.in.: Mistrzostwa Czeladzi w Pływaniu, Mistrzostwa Czeladzi w Badmintonie, Biegi Przelajowe im. Edwarda Maczugi, XV Memoriał im. Józefa Pawełczyka).
W 2012r. łącznie zrealizowano 1428 godzin zajęć sportowo – rekreacyjnych;
 - „**Akademia Piłki Nożnej CZELADŹ**” organizował w 2012r. zajęcia pozalekcyjne ogólnorozwojowe dla dzieci z czeladzkich przedszkoli i szkół podstawowych oraz Świetlicy Środowiskowej MOPS jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu. W zajęciach uczestniczyło łącznie około 330 dzieci. Ponadto APN zorganizował wyjazd do Pobierowa dla 45 dzieci z rodzin zagrożonych problemami uzależnień w terminie od 1 do 12 lipca 2012r.
6. **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** w 2012 r. realizował dożywianie 79 dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych w świetlicach: SP3, SP7, Filii Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny, Świetlicy Środowiskowej. Ponadto Wydział Polityki Społecznej i Edukacji dofinansował dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych uczęszczających do świetlicy przy Zespole Szkół Specjalnych.

7. Współpracowano ze **Zgromadzeniem Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus** prowadzącym świetlicę profilaktyczną. W 2012 r. pokryto koszty zakupu paczek świątecznych, zakupiono artykuły spożywcze w ramach podwieczorków dla dzieci uczęszczających na świetlicę. Sfinansowano również zakup aparatu fotograficznego oraz materiałów biurowych.
8. Zorganizowano wakacyjne wyjazdy terapeutyczne dla dzieci z terenu naszego miasta: wspólnie z MOPS zorganizowano profilaktyczne kolonie letnie dla 60 dzieci w Krościenku od 24 lipca do 6 sierpnia 2012r. (I turnus), od 6 sierpnia do 19 sierpnia 2012r. (II turnus). Ponadto zapewniono pobyt w Zakopanym 9 dzieciom z parafii św. Mateusza (16-28 lipca 2012r.).
9. W ramach „Akcji Zima” od 30 stycznia do 10 lutego 2012r. przy współpracy z Harcerskim Kręgiem Seniorów zorganizowano **Harcerską Akcję Zima** dla uczniów szkół podstawowych z naszego miasta. Podczas HAZ dzieci zostały zapoznane z tradycjami harcerskimi, uczestniczyły w zajęciach sportowych w MOSiR oraz w zajęciach wyjazdowych (Nemo – Wodny Świat; kręgielnia Orion, kino w Będzinie). W Harcerskiej Akcji Zima wzięło udział 160 dzieci.
10. W ramach „Akcji Lato” przy współpracy z Harcerskim Kręgiem Seniorów zorganizowano **„Nieobozową Akcję Letnią”**. W 2012 akcja trwała 4 tygodnie: od 2 do 13 lipca 2012r. (I turnus), od 16 do 27 lipca 2012r. (II turnus). NAL każdego roku cieszy się ogromnym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. W 2012 roku zgromadziła 160 dzieci. Podczas pobytu na obozie, organizatorzy zapewnili uczestnikom NAL- u wiele atrakcji w postaci wycieczek autokarowych i pieszych, zajęcia harcerskie, sportowe i plastyczne. Dzieci uczestniczyły w wycieczkach: do chorzowskiego skansenu, do Parku Miniatur w Inwałdzie, do Muzeum Chleba w Radzionkowie oraz do studia Filmów Rysunkowych w Bielsku – Białej. Byli również w kinie oraz na kręglach.
11. Organizowano sportowe i kulturalne imprezy o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży:
 - ufundowano nagrodę na XXI Integracyjne Mistrzostwa Śląska i Zagłębia Szkół Specjalnych w tenisie stołowym,
 - ufundowano nagrody dla uczestników finału programu „Bezpieczne Przedszkole”,
 - zakupiono puchary dla laureatów Turnieju Wiedzy Pożarniczej
 - ufundowano nagrody dla uczestników IX Turnieju Tenisa Stołowego organizowanego przez Harcerski Krąg Seniorów z okazji Dnia Dziecka
 - zakupiono nagrody dla laureatów zawodów wędkarskich organizowanych przez Polski Związek Wędkarski Koło nr 6 w Czeladzi z okazji Dnia Dziecka
 - zakupiono kostiumy dla dzieci należących do zespołu „Misz-Masz” oraz „Błysk”, biorących udział w profilaktycznych przeglądach tanecznych
 - sfinansowano słodkie upominki oraz program artystyczny dzieciom z rodzin zagrożonych problemami uzależnień z okazji Mikołajek (7.12.2012r. SDK „Odeon”).
12. W związku z propagowaniem informacji o zasobach lokalnej koalicji trzeźwościowej, idei związanych ze zdrowym stylem życia w lokalnych mediach na bieżąco współpracowano z miesięcznikiem „Echo Czeladzi”, lokalnymi mediami oraz z prasą regionalną.
13. Zakupiono materiały edukacyjne i informacyjne m.in.:
 - materiały promujące kampanię „Odpowiedzialny kierowca”,
 - materiały promujące ogólnopolską kampanię „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
14. Miasto na bieżąco współpracuje z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie – realizuje kampanie profilaktyczne PARPA („Cięża bez alkoholu”, „Wyhamuj w porę” – dystrybucja plakatów).

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych

1. Umożliwiono uczestnictwo w szkoleniach w celu podnoszenia kwalifikacji w zakresie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom:
 - 15 marca 2012r. w Urzędzie Miasta Czeladź odbyło się szkolenie pt. „Kontakt z ofiarą i sprawcą przemocy” przeprowadzone przez Małopolskie Centrum Profilaktyki z Krakowa. W szkoleniu wzięło udział 40 pracowników instytucji, które zawodowo zajmują się problemami osób doznających przemocy w rodzinie oraz sprawcami przemocy.
 - 25 września 2012r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyła się prelekcja pt. „Psychologiczne mechanizmy uzależnień” przeprowadzona przez Fundację „Pro-Salute”. W prelekcji wzięło udział 51 osób.

- 18 października 2012r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyła się prelekcja pt. „Jak uchronić dziecko przed uzależnieniem?” przeprowadzona przez Fundację „Pro-Salute”, wzięło w niej udział 12 osób.
- 29 listopada 2012r. w Spółdzielczym Domu Kultury „Odeon” zorganizowano konferencję profilaktyczną „La Dolce Vita” z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom (alkohol, narkotyki, hazard, cyberuzależnienia). W przedsięwzięciu wzięło udział 80 osób (pedagodzy szkolni, pracownicy oświaty, przedstawiciele: policji, straży miejskiej, pomocy społecznej).
- 2. Dofinansowano instytucje i organizacje pozarządowe w ramach prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym:
 - **Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Jestem z Tobą”** - prowadzenie telefonu zaufania, porady prawne, wsparcie psychologiczne, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu - dotacja z budżetu Miasta;
 - **Miejski Szkolny Związek Sportowy** - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych sportowo – rekreacyjnych – dotacja z budżetu Miasta;
 - **Akademia Piłki Nożnej Czeladź** - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych sportowo – rekreacyjnych - dotacja z budżetu Miasta;
 - **Czeladzkie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Upośledzeniem Psycho – Ruchowym** - prowadzenie Ośrodka Wsparcia Rodziny - dotacja z budżetu Miasta;
 - **Klub Abstynenta „Metamorfoza”** (zabezpieczono podstawową działalność);
 - **Poradnia Przeciwalkoholowa – PZZOZ w Będzinie** - prowadzenie Zespołu Konsultacyjnego - dotacja z budżetu Miasta;
 - **Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Będzinie** – filia w Czeladzi - finansowanie kosztów związanych z: wyżywieniem wychowanków, zakupem mediów, zakupem pomocy dydaktycznych, organizacją dzieciom rekreacji, dostępu do kultury, sportu i turystyki - dotacja z budżetu Miasta.
- V. **Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego**

W 2012 r. nie podjęto postępowań dot. naruszenia przepisów określonych w art. art. 13¹ i art. 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Skierowano 3 wnioski do Sądu Rejonowego za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.

**Wskaźniki efektywności działań
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

wskaźnik	2011 r.	2012 r.	tendencja
kluby i grupy AA	2+1	2+1	0
rodziny, wobec których Policja przeprowadzała interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	865	801	- 64
porady w Zespole Konsultacyjnym	1079	983	- 96
miejsca „pomocowe”	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Telefon Zaufania, Zespół Konsultacyjny, Poradnia Przeciwalkoholowa PZZOZ w Będzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Klub Abstynenta „Metamorfoza”, Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Nowe”, Grupa AA – samopomoc dla osób uzależnionych.	Bez zmian	-
rodziny objęte pomocą MOPS z powodu alkoholizmu	86	87	+ 1
przedsięwzięcia o charakterze profilaktycznym	Program „Bezpieczne Przedszkole”, „Bezpieczna Szkoła”, „Bezpieczne Gimnazjum”, Turniej Wiedzy Pożarniczej, kolonie z programem profilaktycznym, zajęcia pozalekcyjne, półkolonie.	Cyklicznie - imprezy realizowane w każdym roku	-
osoby przeszkolone w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym	72	183	+ 111
wiek pacjentów Poradni dla Osób Uzależnionych od Alkoholu	do 18 r. ż. – 1 od 19 do 29 r. ż. – 70 od 30 do 64 r. ż. – 347 powyżej 65 r. ż. - 2	do 18 r. ż. – 1 od 19 do 29 r. ż. – 92 od 30 do 64 r. ż. – 307 powyżej 65 r. ż. - 4	0 + 22 - 40 + 2
punkty sprzedaży napojów alkoholowych	Detal – 69 Gastronomia - 39	Detal – 94 Gastronomia - 29	+ 25 - 10
cofnięte zezwolenia	0	0	0
interwencje wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych – wnioski do Sądu	684 mandatów karnych 6 wnioski do Sądu Rejonowego	313 mandatów karnych 3 wnioski do Sądu Rejonowego	- 371 - 3